

Vyberáme z obecnej kroniky

62. výročie oslobodenia našej obce

Mnohí z Vás, ktorí budete čítať tieto riadky, ani neviete, za akých okolností a kedy presne bola oslobodená naša rodná obec od Nemeckých okupantov v roku 1945.

Ja viem, že je to už veľmi dávno a spomienky na tieto udalosti si v pamäti uchovávajú iba tí starších občania, ktorí boli ich priamymi svedkami.

Našťastie existuje Obecná kronika, v ktorej sú tieto udalosti písomne zachytené. Vďaka za to patrí pánovi učiteľovi Ignácovi Muocikovi, ktorý tu v Čabe pôsobil 21 rokov od roku 1929 až do roku 1950, kedy bol premiestnený na Andač.

Preto čítajte a spoznajte zas kúsok z dávnej histórie našej obce.

Anna Podhradská

Oslobodenie obce 1. apríla 1945

Lietadlá:

Od júla 1941 preletuje moc angloamer. lietadiel i ponad vašu obec vo veľkej výške. došlo aj k vzdušným bojom. Dňa 7. júla 1944 po prestrelke zrútilo sa nemecké lietadlo v Lahni. Pilot sa zachránil padákom a 1 letec sa zabil. Druhé lietadlo pristálo v Andači. Od konca augusta až do konca decembra boli prelety časté. V decembri často počuť bombardovanie, strelbu kanónov, ľud je prestrašený, v jamách ukrýva zásoby potravín.

Evakuácia:

Koncom r. 1944 robili sa prípravy na evakuáciu. Politická obec mala sa postarať o odsun, prípadne ochranu dôležitejších spisov a vecí školy.

Opevňovacie práce:

Dňa 8. januára 1945 začali sa v Ašakerke opevňovacie práce. Z Čabu chodilo 70 - 120 chlapov v 2 etapách. Pracovalo sa až do príchodu osloboditeľskej armády.

Zastavenie vyučovania:

Front sa blížil. Nemeckí vojaci našli aj našu školu, ktorú zaistili pre ubytovanie vojska 7. januára 1945, vyučovanie bolo zastavené. Dňa 9. januára večer došli nemeckí vojaci a obsadili 2 triedy, kabinet a skoro celú bočnú stavbu. Od 31. januára používali aj malú chodbu. Novostavbu a zariadenie nešetrili. Nové i staré lavice vyložili 14. januára na dvor a len na moje zakročenie vynosili ich vojaci na poval. - Všetkých vojakov bolo v obci 86, z toho 61 v škole. Odišli 7. februára 1945. Zariadenie, budova hodne poškodené, spálili asi 30q popíleného a porúbaného bukového dreva.

Dňa 16. februára bola škola zaistená pre ďalších nemeckých vojakov, ktorí došli 5. a 8. marca 1945. Bolo ich asi 130, z toho 52 v škole. Obsadili: 2 triedy, kabinet (veliteľstvo a 2 posteľe), malú izbu s chodbou, záchody, dreváreň, práčňu a chliev. Pália nielen školské drevo, ale i drevenú

ohradu. Na dlážkach sa rúbe drevo. Nenávideli ma, lebo som im odopieral vydávať drevo, vytýkal poškodzovanie budovy a zariadenia.

Kolaudácia vnútorného zariadenia: Napriek prítomnosti nemeckých vojakov v škole, bola prevedená kolaudácia vnútorného zariadenia 12. marca 1945.

Poplchy:

V poslednom čase bolo viac poplachov. Nitra je bombardovaná 26. marca. Do Ašakerke dopadli bomby 29. marca večer asi o 20 h. I Nemci neraz mali poplach. Odišli a zas sa vrátili. Vedeli, že sa blížia ich nepriatelia a preto 30. marca ráno o 5 h opustili našu obec. 14 vozov s 25 koňmi a s Nemcami odchádzalo smerom na Radošinu - Piešťany. Tunajší roľníci zanechali kone, vozy a zachránili svoje životy, vrátili sa 4.-7. apríla.

Príchod Rusov:

31. marca 1945 blížia sa delové rany, míny dopadajú tesne vedľa našej dediny. Každá rodina vyhľadáva svoj "bunker" alebo pivnicu. Od obeda i my sme už v školskej pivnici. Nazhromaždilo sa ta, 10 rodín (20 dospelých, 19 detí, 4kolísky, 1 kočiar)

1. apríl 1945. Ráno medzi 3-4 h nám vypovedalo elektrické svetlo. Prví osloboditelia došli do našej obce ráno o 6. hodine. O trištvrte na sedem stiskam pravicu pekného, urasteného Rusa na školskom dvore. Na pocity

radosti nikdy nezabudnem. Mali tu: 3 nákladné autá, 2 delá pre schodoch do budovy, pri pivničnom okne mínomety, v okne na chodbe ľahký guľomet. V okolí školy, bolo okrem toho 5 diel. Strelba smerovala na radošinskú dolinu a trvala od 7.h do 11.h. Po prvom výstrele zarinčalo sklo na školskej budove. Rozbitých bolo 75 tabiel. Už spomenutý Rus nás navštívil v pivnici a často ta prichádzal. Odošiel prijať alkohol. Zajedol si a neraz prišiel zaprášený, vypotený napiť sa vody. Bol obsluhovačom dela. Jeden vojak Československej armády bol pochovaný pri záhrade Petra Solčanského, potom premiestnený na cintorín a neskoršie bol odvezený. Ďalší ranený vojak ležal v byte riad. školy, po strelbe ho odviezli. Riaditeľ školy pohostil v byte sa nachádzajúcich dôstojníkov. Do školskej budovy sa dostali len 3 puškové strely.

Od Zbehov smerom na Radošinu cez našu dedinu prechádzala motor. pechota a hodne vojska hlavne populudní. Pomaly mizol nepokojný život a veľkou vďakou sme zaviazaní Čerenej armáde za naše oslobodenie.

Rumunské vojsko:

25. júna došlo moc rumunského vojska s koňami (protitankové delostrel.) Poručík a pucer býval v škole, vojaci na lúkách. Rumunský vojaci nastúpili Ďalšiu cestu 29. júna.

Opis z obecnej kroniky

Kronikár: p. učiteľ I. Muocik

Výročné zhromaždenie členov MS SČK

Miestny spolok Slovenského červeného kríža v Čabe uskutočnil 11.02. 2007 v kultúrnom dome výročné zhromaždenie členov a pozvaných hostí. Školák Adrián Matušik, nám zarecitoval krásnu báseň o chorom kocúrikovi, ktorá potešila všetkých prítomných. Čabští koledníci pod vedením Evky a Mariky Fábryových zaspievali koledy a zavinšovali do nového roku zdravia, šťastia a spokojnosti.

Jubilujúcich členov, sme odmenili

diplomom a kvetom. Mnohí sa pýtajú čo to je červený kríž? Predovšetkým znak červený kríž na bielom pozadí a s ním mnohé aktivity ako napr. darovstvo krvi, rôzne formy pomoci od sprostredkovania odkazov cez hľadanie príbuzných až po humanitárnu pomoc pri živelných katastrofách. Nesmierne cenná je pomoc starým a chorým ľuďom, najmä dobrovoľná opatrovateľská činnosť v rámci susedskej výpomoci. Naš spolok sa zameriava najmä na školenia prvej

pomoci a darovstvo krvi. Spoločný odber sa vždy uskutočňuje v Nitre na Národnej transfúznej stanici. Tento rok je to 05. júna.2007. Všetci darovia, ako i prvodarovia, študenti sú srdečne pozvaní.

Členky výboru pani Chovancová, Fačkovcová, Uhráková, Sedláková, Babulíková. Fusková Silvia a Fusková Dáša, pripravili občerstvenie. V diskusii vystúpili pani riaditeľka územného spolku SČK v Nitre p. Barbora Bengyáková a starosta obce Ing Ladislav Mellen. Spoluprácu s

miestnym spolkom označili za veľmi dobrú. Zúčastňujeme sa všetkých kultúrnych a športových akcií, ktoré pripravuje kultúrna komisia v spolupráci s obecným úradom.

Na záver vystúpila skupina Čabanka, v nových krásnych krojoch a začalo sa fašiangové posedenie. Ďakujem všetkým členom a sponzorom, ktorí spolupracujú s miestnym spolkom za ich nezištnú a obetavú dobrovoľnícku prácu v prospech ľudskosti.

Mária Šunderlíková,
predsedníčka MS SČK v Čabe